

vlády politiků z povolání. S hlediska lidského (ne státnického!) neměli bychom býti překvapeni. Je přirozeno, že ti, kteří těžkým bojem volebním dobyli určitých mocenských držav, těžko se vzdávají právě pramenů nejvyšší výkonné moci ve prospěch osob jim cizích. Je to fronta mezi politiky a nepolitiky, která se stává někdy skorem znatelnější než fronty mezi politiky různých táborů. Bude otázkou dalšího vývoje, zda se onen potřebný počet odborníků protlačí do vlády mimo politické strany nebo zda se spíše protlačí do stran — ať už iniciativa k tomu bude na straně jejich nebo stran — a s nimi do vlády. —n—

Stálý výbor Národního shromáždění má býti podle úmyslu ústavního zákonodárce jakýmsi surrogátem zákonodárného sboru. (Důvodová zpráva k původnímu vládnímu návrhu ústavní listiny). Proto povolán jest stálý výbor zvolený na 1 rok, aby činil neodkladná opatření opatření, i když by k nim bylo třeba zákona a aby konal dozor nad mocí vládní a výkonnou v době, kdy parlament nezasedá, tedy od rozpuštění některé sněmovny neb od uplynutí jejího volebního období až do opětného sejítí sněmoven a dále po dobu, po kterou zasedání jejich jest ukončeno nebo odročeno.

Zajímavou zprávu o stálém výboru přinesly některé denní listy: Stálý výbor prý se ustavil 9. července 1923 a konal do rozpuštění Národního shromáždění jedinou schůzi. A teprve po něm sešel se znovu. Bylo-li tomu skutečně tak, pak tu jde o zřejmé překročení právních předpisů, jež upravují organizaci a činnost stálého výboru. Ve dvojím směru: Předně jest velmi pochybno vzhledem k § 54. odst. 4. úst. list., zda může stálý výbor platně fungovat skoro dva a půl roku, když jeho funkční období je ústavou vymezeno na jeden rok. Spíše se zdá, je-li uvedená novinářská zpráva pravdivá, že po rozpuštění parlamentu nebylo ve skutečnosti žádného orgánu zastupujícího zákonodárný sbor. Stálý výbor neučinil na štěstí žádného neodkladného opatření, ač to bylo zamýšleno (prodloužení platnosti zákona z 22. prosince 1921, č. 471 resp. zák. z 12. prosince 1923, č. 259) takže nedal příležitosti ke sporu o platnosti takového opatření.

Druhá diskrepance spočívá v tom, že se měl stálý výbor scházet i v době po odročení a ukončení jednotlivých sněmovních zasedání každých 14 dní. Tak stanoví totiž výslovně § 2. zák. z 15. IV. 1920, č. 327 sb. z. a nař. o jednacím řádě stálého výboru. Poněvadž stálý výbor jest povolán také kontrolovati moc vládní a výkonnou, nemůže být omluvou nedostatek nutnosti neodkladných opatření.

Nevíme je-li citovaná novinářská zpráva pravdivá, jisto však je nepochybně, že členové stálého výboru požívali i po rozpuštění Národního shromáždění práv poskutnutých jim v § 54. odst. 7. hus.

Reforma právnického studia. O anketě konané v ministerstvu školství a národní osvěty za předsednictví prof. Miříčky, můžeme podati některé bližší zprávy. Členy ankety jsou: za pražskou právnickou fakultu českou: prof. Miříčka, Kapras a Svoboda, za brněnskou: prof. Weyr, Baxa a Sedláček, za bratislavskou: prof. Tomsa, Laštovka a Vážný, za pražskou fakultu německou: prof. Rauchberg, Mayr-Harting, Peterka. Prvým výsledkem porad, k němuž anketa (proti jednomu hlasu) dospěla, jest názor, aby historicko-právní oddíl studia byl zrušen jakožto samostatný oddíl a předměty historické přednášeny současně s právem platným. Dále jednáno na anketě, ač to snad nespadá do úkolu, k němuž byla svolána, o občanské nauce na školách středních.

Ke zprávě v minulém čísle ještě poznámku: Její pisatel zajisté nemyslí vážně, že by ministerstvo školství mělo přizvati k anketě zástupce studentstva. Bylo by snad na místě mluvit o účasti některých z těch, kteří se otázkou zabývali z mladé generace právníků (ovšem již vystudovaných), ale to jako znalců — hlavně proto, že mají dosud čerstvé dojmy ze svých studií a mohou podati zprávu o tom, jak dnešní studium vypadá s druhé strany —, nikdy však jako zástupců něčích zájmů. —n—

»Provádění sociálního pojištění v Československu«, přednáška prof. Dra E. Schönbauma, pořádaná Sociálním ústavem Československé republiky dne 26. listopadu t. r. Přednášející poukázal nejprve na vý-

znam data 1. července 1926, kdy zákon ze dne 9. října 1924, č. 221. Sb. z. a n. má vejíti v platnost. Dnem tím má býti Československo postaveno v oboru tomto na roven státům ostatním v Evropě, které téměř všechny mají již sociální pojištění. Očekává nás však řada úkolů, jež třeba řešiti. Především nutno připravit a provésti likvidaci nynějších nemocenských pokladen a utvořit z nich nové nemocenské pojišťovny, které budou mít dvojí funkci: budou jednak vlastním nositelem pojištění nemocenského, jednak orgány Ústřední sociální pojišťovny. Orgány ty, dosud zcela samostatné, budou nyní závislémi na **ústředně, v jejich rukách bude soustředěno pojištění asi 2 1/2 milionu občanů.** Bude třeba řešiti celou řadu speciálních otázek, s tím spojených, na př.: účetních, statistických, evidence pojištěnců, kontrolní služby.

Bude třeba pečovat i o náležitou thesauraci kapitálu, uvážíme-li, že po 20 letech nashromážděné premiové rezervy budou činiti 10 miliard. Po 20 letech bude naše národní hospodářství vůbec jinak vypadati, naše národní jmění také vzroste o těch uspořených 20 miliard, které nebudou mrtvým kapitálem, nýbrž přispějí k uvolnění našeho podnikání tím, že budou se vraceti v půjčkách státu, veřejnoprávním korporacím, v investicích.

Zatížení státu nebude veliké: v prvých čtyřech letech bude činiti asi 4 mil. Kč, pojištění vojáků bude vyžadovati nákladu asi 17 mil. Kč. Nově vznikající sociální zatížení národního hospodářství nebude převyšovati 1/2 procenta výrobních nákladů; ve výši té neohrožuje naši soutěživost, nepůsobí jistě poruchy v našem hospodářském životě, tak jako nepůsobilo poruchy v Anglii a v Německu.

V zákoně o pojištění osob samostatně hospodařících ze dne 19. června 1925, č. 148. Sb. z. a nař. byly provedeny parlamentem jisté změny proti návrhu odborníků, které ohrožují provedení zákona: jest to hlavně systém jednotné úměrné premie. Systém ten by předpokládal záruku naprosté obligatornosti pojištění, jež však zaručena není. Provedením zákona tak, jak dnes zní, došlo by se k systematickým deficitům a byla by tedy porušena zásada solidnosti, poněvadž by se budovalo pojištění s vědomím, že příspěvky nestačí k úhradě. Bylo by pak třeba intervence státu, což není opět slučitelné s charakterem pojištění a což by je pozměňovalo v státní zaopatření. Bude nutně třeba tedy novelisace zákona tohoto.

Provedení sociálního pojištění bude mít zajisté reflex i na ostatní sociálně-pojišťovací zákony; bude třeba provésti novelisaci pojištění pensijního, úrazového i hornického. Konečně i na poli zajištění v případě nezaměstnanosti povede vývoj u nás k provedení pojištění pro případ nezaměstnanosti.

Při posuzování pojištění, hlavně však při jeho provádění bude třeba zachovati objektivní a vědecké hledisko; jen to bude zárukou, že sociální pojištění dosáhne cíle, jež dosáhnouti si vytklo.

Dr. Jindřich.

Snížení eskontní a lombardní sazby. Bankovní úřad stanovil od 1. prosince 1925 eskontní sazbu na 6 1/2%, lombardní sazbu na 7 1/2—8%; tím byla dosavadní eskontní i lombardní sazba snížena o 1/2%. Ač snížení není veliké, sluší je přece uvítati jako zjev, který může mít aspoň tendenci působiti ke snížení výrobních nákladů, jejichž značnou součástí jsou dnes vysoké úroky bankovní. Snížení výrobních nákladů je pak nutně nejen pro zostřenou zahraniční konkurenci, nýbrž i pro nutnost zachovati výrobě tu část výnosu, která je nutná pro tvoření nových kapitálů.

Režný.

Přednášky Právnícké Jednoty. V zimním období roku 1925 pořádala Právnícká Jednota v Praze 5 týdenních členských schůzí, k nimž připojeny byly vždy odborné přednášky. 1. schůze členská konala se dne 5. listopadu 1925. Za nepřítomného starostu předsedal sekč. šéf dr. V. Joachim, jenž na počátku schůze věnoval pietní vzpomínku zesnulým dlouholetým členům Právnícké Jednoty dr. Vlad. Lažanskému, notáři dr. Ant. Mokrému a vrch. řed. Ant. Blažkovi. Pak předseda udělil slovo v. z. s. r. dr. V. Grešloví, který před-